

EDBA DOET OPROEP AAN POLITIEK EN SAMENLEVING:

Doorpakken, juist nu!

Bestuur EDBA.
Vlnr Wilbert Lek,
Maria Molenaar,
Joost Berkhout en
Frank Ponsioen.

Aan de vooravond van de landelijke verkiezingen laat de EDBA van zich horen. In de zomer publiceerde deze onafhankelijke adviesorganisatie een manifest, waarin zij dringend oproept tot daadkracht en samenwerking. Het manifest bevat aanbevelingen voor een duurzame economische ontwikkeling van Alphen aan den Rijn. Daarmee blijft het in lijn met eerdere publicaties, alleen de toon draagt meer urgentie uit.

En dat is nodig, betoogt programmadirecteur Joost Berkhout: “In de afgelopen jaren hebben ondernemers, samen met maatschappelijke partners en de gemeente Alphen aan den Rijn, flinke stappen gezet op weg naar een duurzame, innovatieve en inclusieve voorbeeldgemeente. Nu is niet het moment om de teugels te laten vieren, maar juist om door te pakken.”

TEKST: ESTHER DANIËLS. FOTO: ROB LAMPING.

“Nu is niet het moment om de teugels te laten vieren”

Niet de rem, maar het gaspedaal

In 2021 publiceerde de EDBA een eerste advies, bedoeld als input voor de gemeenteraadsverkiezingen van 2022 en de economische agenda die daaruit zou voortvloeien. In dit adviesrapport werden de kansrijke richtingen benoemd voor een duurzame economische ontwikkeling en voor de leefbaarheid van Alphen aan den Rijn. Het was een pleidooi voor ambitieuze doelstellingen op het gebied van klimaatadaptatie, de energietransitie en het realiseren van een circulaire economie. In de jaren die volgden werden diverse initiatieven in deze richting ontwikkeld, maar in een lager tempo en op een kleinere schaal dan de EDBA had voorzien. Joost Berkhout hierover: “Het advies werd destijds met instemming en waardering ontvangen, maar een daadkrachtige uitvoering liet lang op zich wachten. Inmiddels zien we dat, mede onder invloed van geopolitieke verhoudingen, de tijdgeest verandert. Klimaatmaatregelen prijken bij lang niet alle partijen bovenaan de agenda, terwijl wetenschappers juist blijven ijveren voor het belang en de urgentie. Het zou zonde zijn als we in de komende jaren kansen laten liggen die inmiddels met succes zijn ingezet of nog onverminderd van kracht zijn. Laten we nu niet op de rem trappen, maar juist het gaspedaal indrukken.”

Aansprekend voorbeeld: de Gnephoek

Als voorbeeld noemt Joost de Gnephoek, de nieuwe woonwijk met 5500 woningen die vanaf 2029 aan de noordzijde van Alphen aan den Rijn moet verrijzen. Voor de ontwikkeling van deze woonwijk wordt de combinatie met biobased bouwen gelegd. Joost: “Als adviesorganisatie gaan wij niet op de stoel van beleidsmakers zitten, maar hier zien we wel dat het langetermijnperspectief dat de EDBA al jaren schetst, nadrukkelijk wordt overgenomen. Biobased bouwen betekent dat hernieuwbare materialen zoals vlas, hennep en stro worden ingezet. Deze aanpak verlaagt de druk op schaarse grondstoffen en biedt tegelijkertijd een alternatief verdienmodel aan de agrarische sector. Bovendien wordt in de Gnephoek veel aandacht besteed aan een goede balans tussen wonen en natuur, wat in sterke mate bijdraagt aan de leefbaarheid op de lange termijn. De EDBA fungeert in dit traject als aanjager. We proberen relevante kennis te ontsluiten en zo partijen bij elkaar te brengen en te bewegen tot samenwerking.”

“Het zou zonde zijn als we in de komende jaren kansen laten liggen”

Het pluche van de Kamerzetels

In vorige edities van het VOA-magazine deed de EDBA verslag van de vele initiatieven die ondernemers in samenwerking met elkaar en met de gemeente opstartten. Vaak veelbelovend, en toch stokt het. Langetermijnkeuzes blijken lastig wanneer de politieke campagnekaravaan rondtrekt en het pluche van de Kamerzetels lonkt, vermoedt Joost: “Dat zien we niet alleen op landelijk niveau gebeuren, maar ook lokaal en mondiaal. Om de gunst van de stemmer te winnen worden beloftes gedaan over snelle en voelbare resultaten. Niemand zit dan te wachten op keuzes die lastig zijn en mogelijk pijn doen, terwijl juist het uitblijven van die keuzes het grote gevaar is. Een vitale toekomst van onze stad vraagt om focus. Durf te kiezen en heb dan ook de moed om daaraan gevolg te geven. Nu zien we dat de politiek erg gevoelig is voor weerstand of maatschappelijke onrust, maar veranderen gaat nu eenmaal niet zonder slag of stoot. Alphen aan den Rijn biedt volop kansen voor een economische groei die samengaat met duurzaamheid. Onze stad heeft baat bij een heldere, stevige keuze voor de toekomst, waarop ondernemers kunnen aansluiten. In het manifest hebben we onze aanbevelingen voor die koers uiteengezet. Daarmee nodigen we politici, bestuurders, ondernemers en burgers dringend uit om met elkaar in actie te komen. Over individuele belangen heen en voorbij de korte termijn.”

Van ambitie naar actie

EEN MANIFEST VOOR DUURZAME ECONOMISCHE GROEI EN SAMENWERKING (2026–2030).

Genoeg over de aanleiding, meer over de inhoud. Het EDBA-manifest is in eerste instantie bedoeld voor politieke partijen en beleidsmakers die zich bezighouden met het vormgeven van lokaal economisch beleid. De aanbevelingen in het manifest dienen hiervoor als leidraad en inspiratiebron. De keuze is uiteindelijk aan de lokale politiek, maar voor de uitvoering zal zij de handen ineen moeten slaan met bedrijven, maatschappelijke partners en inwoners. Of, zoals het manifest concludeert: “Door lef te tonen en gezamenlijk te handelen, kan Alphen aan den Rijn zich definitief positioneren als duurzame economische koploper in het Groene Hart. De EDBA staat hierbij klaar als adviespartner en aanjager.”

Hoe ziet dat lonkende perspectief er dan uit volgens de EDBA? Samengevat komt het neer op vijf aanbevelingen, die in het manifest een nadere onderbouwing krijgen:

Continueer de keuze voor duurzame groei

Adopteer duurzaamheid als de kern van het economisch beleid. Veranker klimaatadaptatie, energietransitie en circulariteit in alle economische initiatieven, zodat Alphen uitgroeit van grijze middenmoot tot groene voorbeeldstad. Deze keuze is niet alleen goed voor het milieu, maar versterkt op termijn ook de concurrentiepositie van onze economie.

Zorg voor ruimte en balans

Garandeer voldoende ruimte voor bedrijvigheid door tijdig nieuwe bedrijfslocaties te

“Een vitale toekomst van onze stad vraagt om focus”

ontwikkelen en bestaande terreinen te revitaliseren, met oog voor een duurzame inrichting. Bewaak de balans tussen wonen en werken strikt en geef bedrijven-terreinen wettelijke bescherming tegen woningdruk. Stuur op gemengde woonwerkontwikkelingen alleen daar waar dit aan beide functies écht ten goede komt. Zonder genoeg ruimte voor bedrijven komt economische groei tot stilstand.

Investeer in innovatie en human capital

Stimuleer het mkb om te innoveren en digitaliseren via gerichte ondersteuning, financiële prikkels en het wegnemen of versoepelen van regels. Investeer parallel daaraan in onderwijs en talentontwikkeling (van een uitgebreid mbo-aanbod tot het aantrekken van hbo/wo-faciliteiten), zodat de arbeidsmarkt voorbereid is op de banen van de toekomst. Een productieve, vaardige beroepsbevolking is het fundament van alle ambities.

Blijf investeren in en versterk de regionale samenwerking

Zoek actief de samenwerking op met buurgemeenten, de provincie en het Rijk. Voer projecten uit in Holland Rijnland-verband, zoals afgesproken in de Regionale Investeringsagenda, en spreek met één stem richting hogere overheden om

fondsen en voorzieningen aan te trekken. Deel kennis en durf keuzes te maken op regionaal niveau (‘wie kiest wordt gekozen’). Alleen samen vergroten we de slagvaardigheid die nodig is om concurrerend te blijven.

Houd focus en meet resultaten

Richt de uitvoering organisatorisch goed in en monitor de voortgang door middel van een heldere set indicatoren. Stel zo nodig tussentijds bij, maar verlies de langetermijndoelen niet uit het oog. Het consistent volgen van data en feedback van ondernemers/inwoners zorgt dat beleid effectiever wordt en dat we met elkaar leren wat werkt. ☞

DOE MEE!

Voel jij je als ondernemer geroepen om aan deze koers een duurzame bijdrage te leveren? Heb je een inspirerend idee en zoek je samenwerkingspartners? Ben je op zoek naar meer kennis of informatie? Kortom: wil je meer weten over wat de EDBA voor jou en voor de toekomst van Alphen aan den Rijn kan betekenen? Neem dan eens een kijkje op www.edbaalphen.nl.